

Theorie en lastige woorden les 3 – blad 1

Doel: Om te lezen

Waar eerst regenwoud was, wordt nu soja verbouwd en geoogst.

Produceren voor het westen

Wat heeft jouw gekookte eitje met het tropisch regenwoud te maken? Kijk eens naar de foto. Dit was eens een stuk tropisch regenwoud. Het is platgebrand om er plantages aan te leggen. Daarop wordt nu **soja** verbouwd. Van sojabonen wordt veevoer gemaakt voor kippen, varkens en koeien in Nederland en andere westerse landen. Doordat er steeds meer soja nodig is, is er ook meer landbouwgrond nodig. Daarvoor wordt in Brazilië veel

regenwoud gekapt. Soja is een **handelsgewas**. Het wordt verbouwd voor de export, net als koffie, thee en palmolie. Van palmolie wordt **biobrandstof** gemaakt voor auto's. Met de productie van handelsgewassen kunnen boeren veel geld verdienen. Daarom proberen ze hun plantages uit te breiden door meer regenwoud te kappen. Dat gebeurt niet alleen in Brazilië, maar op veel plaatsen in de tropen.

de soja

Een plant waarvan de bonen gebruikt worden als veevoer en om plantaardige olie van te maken.

het handelsgewas

Een plant die verbouwd wordt voor de export, zoals soja en koffie.

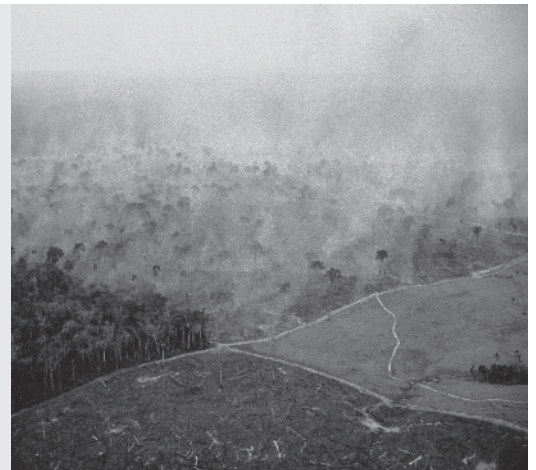
de biobrandstof

Brandstof waarin voor een deel plantaardige olie zit.

Grote gevolgen

Is het erg als er regenwoud wordt gekapt om plantages aan te leggen? Ja, want het heeft grote gevolgen voor mens en milieu. Vaak worden kleine boeren van hun land gejaagd of gedwongen om hun land te verkopen. Door deze **landonteigening** moeten ze verhuizen. Ze trekken met hun gezin naar de stad om werk te zoeken. Verder wordt de grond elk jaar iets minder vruchtbaar, als boeren steeds dezelfde gewassen

verbouwen. Door deze **uitputting** brengt het land minder op en moet op een andere plek een nieuwe plantage worden aangelegd. Ook kan door ontbossing vruchtbare grond wegspoelen als het regent. Dat heet **bodemerosie**. Er zijn geen boomwortels meer die de grond vasthouden. Bomen houden ook water vast. Als ze gekapt zijn, droogt de bodem sneller uit en wordt die vaak ongeschikt voor landbouw.

Voor de aanleg van plantages wordt regenwoud gekapt.

de landonteigening

Boeren worden gedwongen hun land te verkopen.

de uitputting

Hier: landbouwgrond zo gebruiken dat er steeds minder voedingsstoffen in zitten.

de bodemerosie

Het afslijten van de grond door wind en water.

1 3

Theorie en lastige woorden les 3 – blad 2

Doel: Om te lezen

In Nederland kun je steeds meer eco-producten kopen.

Het kan anders

Natuur die eenmaal verdwenen is, komt niet zomaar terug. Daarom willen veel mensen dat het kappen van regenwoud stopt. Dat is niet zo gemakkelijk. Voor een regering betekent een plantage veel geld. Want hoe meer producten er geëxporteerd worden, hoe meer geld er aan belasting binnenkomt. Multinationals willen meer plantages aanleggen. Ze hebben veel macht en geld. Ze kunnen stiekem geld geven aan een

minister, zodat die bijvoorbeeld minder strenge regels maakt voor het kappen van regenwoud. Stiekem geld geven om er zelf beter van te worden, heet omkopen of **corruptie**. Tegenwoordig kun je producten kopen die gemaakt zijn met zo weinig mogelijk schade voor het regenwoud. Ze zijn milieuvriendelijk gemaakt. Je noemt ze groene producten of **eco-producten**.

de corruptie

Mensen omkopen om er zelf voordeel van te hebben.

het ecoproduct

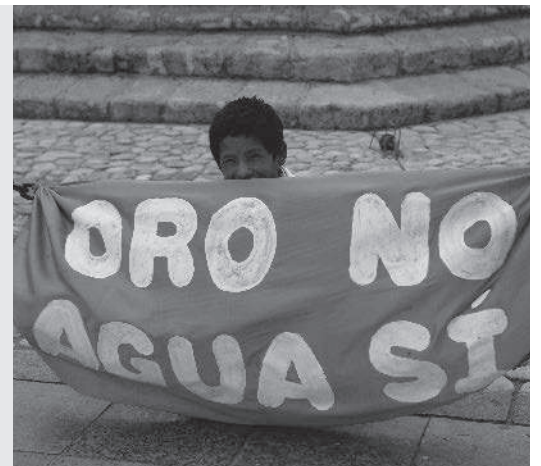
Een product dat gemaakt is zonder of met heel weinig schade voor het milieu.

Het verhaal van...

Julio

Julio woont in Cajamarca, in Peru. Daar zit veel goud in de grond. Hij vertelt: 'Veel kinderen in mijn klas hebben last van zere botten, bloedneuzen en vermoeidheid. Dat komt doordat er rond ons dorp een paar jaar geleden goud is gewonnen. Daarbij werd kwik gebruikt en dat is erg giftig. Nu wil een bedrijf een goudmijn vlak bij ons dorp beginnen. Daarom hebben we vandaag gedemonstreerd. Alle

dorpsbewoners zijn tegen de goudmijn. Een groot deel van ons gebied is al vervuild door de goudwinning. Het water is niet meer te drinken en de vissen kunnen we niet meer eten. We hebben schoon water nodig. Niet alleen om te drinken, maar ook voor de akkers en het vee. We zijn vastbesloten: die goudmijn komt er niet!'

'Goud nee, water ja', staat er op dit spandoek.